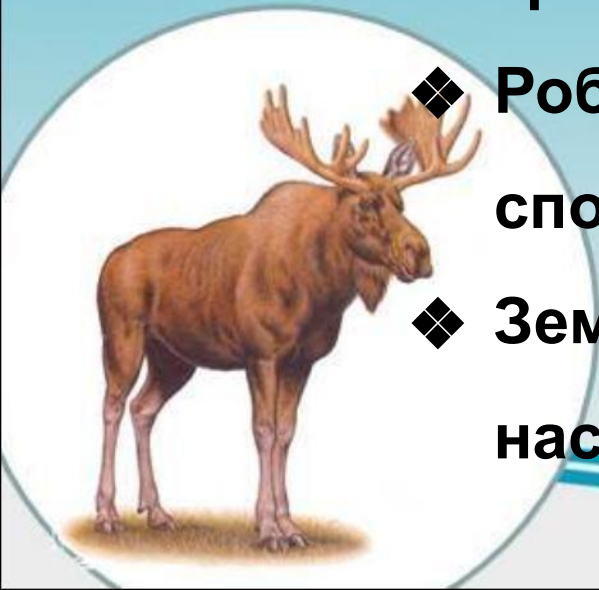

ЩО СПІЛЬНОГО У ЦИХ ПРИСЛІВ'ЯХ?

- ❖ Все добре переймай, а зла уникай.
- ❖ Добре роби, добре й буде.
- ❖ Добро довго пам'ятається, а лихо ще довше.
- ❖ Живи так, щоб тобі було добре, а другим ще краще.
- ❖ Робиш добро — не кайся, робиш зло — зла й сподівайся.
- ❖ Земля потребує доброї погоди, доброго насіння, доброго робітника.

**Євген Гуцало.
Основні відомості про
письменника.**

**Вічне протистояння добра і зла –
наскрізна тема світового
мистецтва.**

**Порушення цієї теми в оповіданні
«Лось»**

ЕПІГРАФ ДО УРОКУ

Все на землі, все треба берегти –
І птаха й звіра, і оту рослину,
Не чванься тим, що цар природи
ти –
Бо врешті, ти його частинка.

Б.

Лепкий

**Народився Є. Гуцало 14
січня 1937 р.**

**в с. Старому
Животові (нині —
Новоживотів)
Оратівського району
Вінницької області в
родині сільських
учителів.**

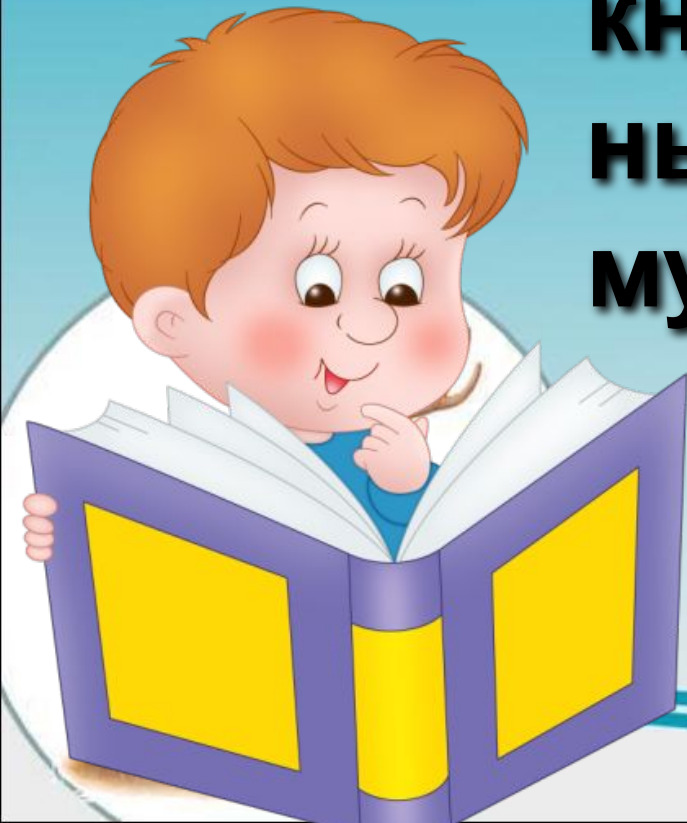

СВІТ ДИТИНСТВА

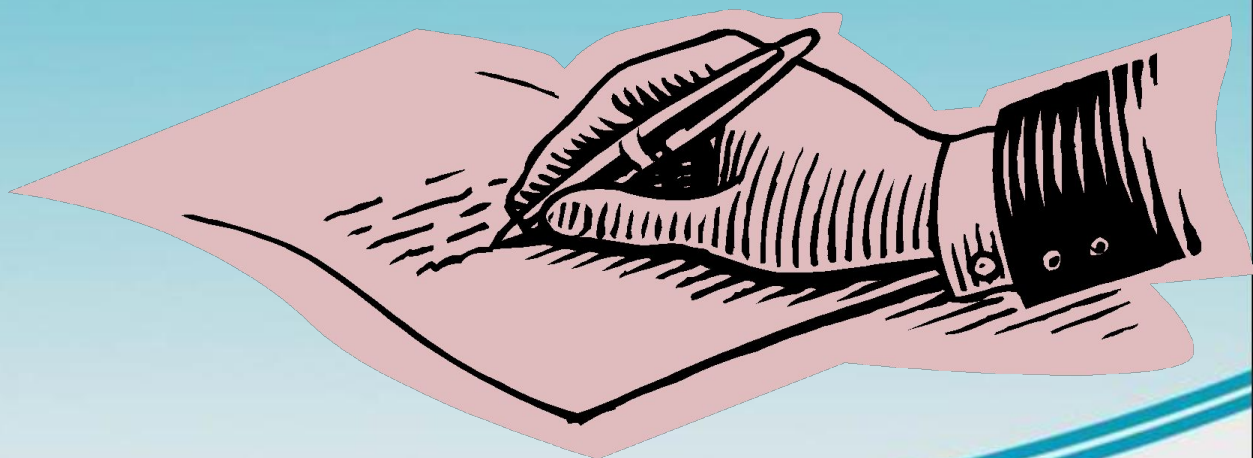
**розтерзаний і
водночас
незмірно
поглиблений
великою
трагедією війни**

**Серед перших книжок
Євгена – Біблія. Ще не
вміючи читати, хлопець
познайомився із цією
книгою, яка стала для
нього згодом втіленням
мудрості.**

«Здається, я писав завжди» Євген Гуцало

Свій «робочий кабінет»

за хатою, у кущах бузку, він сам
змайстрував стола з грабових жердин
і спекотного літа, сховавшись у
затінку, писав там оповідання та
вірші, клеював написане у конверти
Києва.

Твір на вільну тему

Якось йому задали писати твір на вільну тему. Українську мову та літературу викладав батько Євгена. І коли він прочитав твір сина, то на весь клас запитав: «Ти оце звідки списав?»

- У 1959 закінчив історико-філологічний факультет Ніжинського педагогічного інституту.
- Працював у редакціях газет на Вінниччині, Львівщині, Чернігівщині, в «Літературній Україні», редактором у видавництві «Літературний письменник».

**Свою першу книжку Є. Гуцало
назвав «Люди серед
людей» (1962 р.).**

Збірки письменника:

«Яблука з осіннього саду» (1964),

«Скупана в любистку» (1965),

«Хустина шовку зеленого» (1966),

«Запах кропу» (1969)

Твори для дітей:

- «Олень Август» (1965),
- «З горіха зерня» (1969),
- «Дениско» (1973),
- «Саййора» (1980),
- «Пролетіли коні» (1984)

• Дві останні книжки
удостоєні Державної премії
України імені Т. Г. Шевченка.

- 1981 р. вийшла друком перша поетична збірка Є. Гуцала «Письмо землі».

Збірки віршів :

- «Час і простір» (1983),
- «Живемо на зорі» (1984),
- «Напередодні нинішнього дня» (1989).

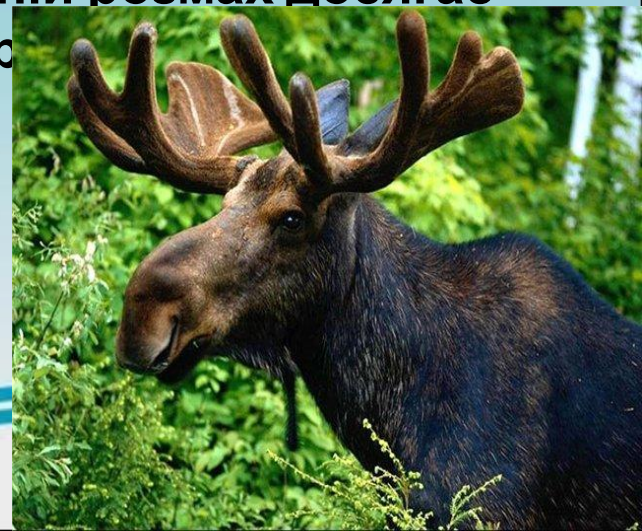

Словесне малювання

Уявіть собі Євгена Гуцала. Яким ви його побачили?

- Рід ссавців, найбільший представник родини оленевих.
- Довжина тіла самця до 3 м, висота в загривку до 2,3 м, довжина хвоста 12—13 см; маса 360—600 кг, самки дрібніші за самців. За зовнішнім виглядом лось помітно відрізняється від інших оленів. Тулуб і шия у нього короткі, загривок високий, у вигляді горба. Ноги сильно витягнуті, тому, щоб напиться, лось вимушений заходити глибоко у воду або ставати на коліна передніх ніг. Голова велика, горбоноса, з нависаючою м'ясистою верхньою губою. Під горлом м'який шкірястий виріст (т. зв. «сережка»), що досягає 25—40 см. Шерсть груба, буро-чорна; ноги світло-сірі, майже білі.
- У самців є величезні (найбільші у сучасних ссавців) роги, нерідко лопатоподібні за формою (особливо виразна лопатоподібна форма у якутських і американських лосів); їхній розмах досягає 180 см, маса — 20—30 кг. Роги лось скидає щорічно грудні і ходить без них до квітня — травня.

Оповідання “Лось”

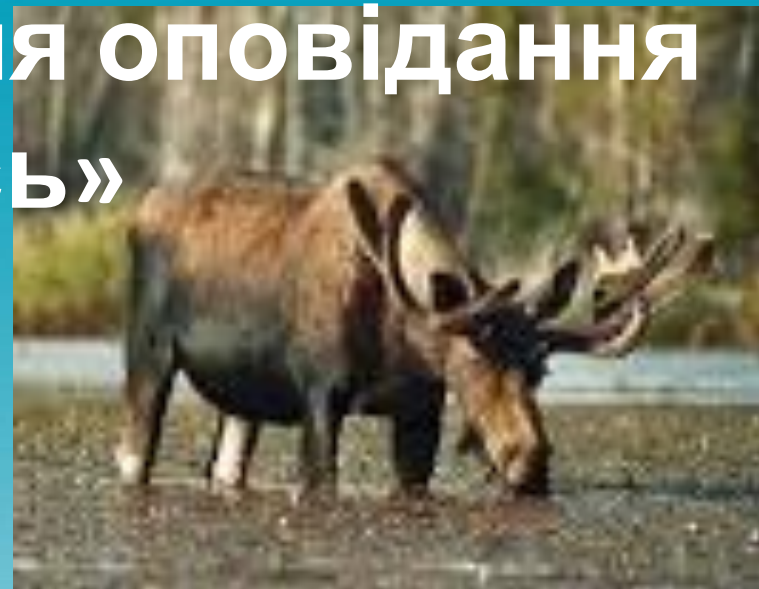
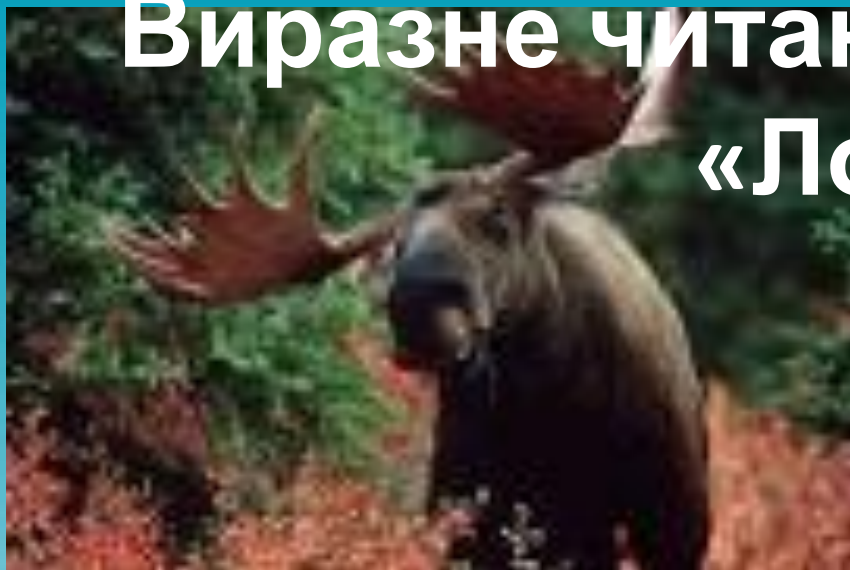

Це був великий звір з широкими грудьми, які, які легко здималися від дихання.

Роги нагадували осінній низькорослий кущ, з якого обнесли листя, очі все густіше набрякали кров'янистим смутком...

Виразне читання оповідання «Лось»

ПЛАН

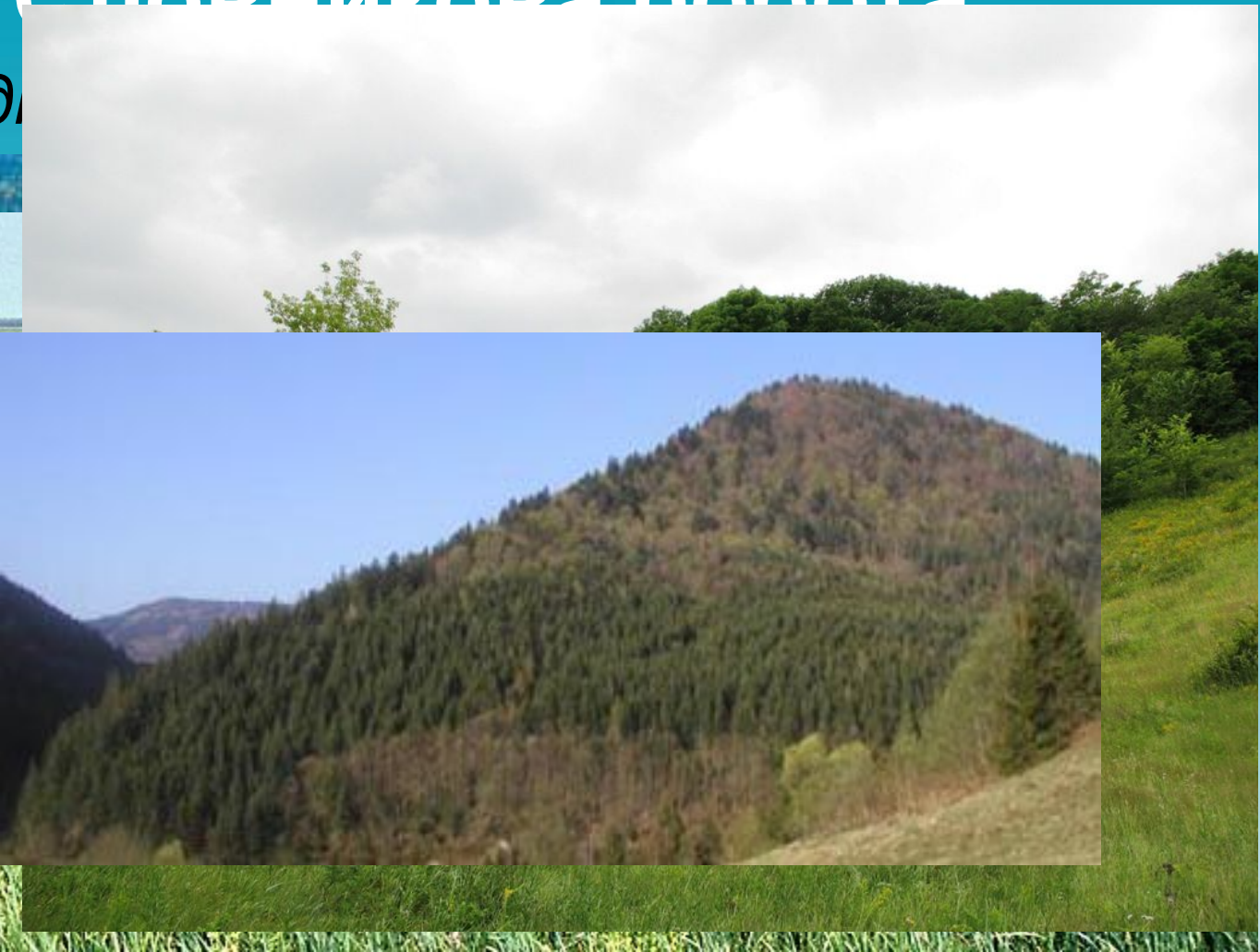
1. Величний звір.
2. Давні страхи лося.
3. Схід сонця.
4. Шлях до річки.
5. У крижаній ополонці.
6. Боротьба за життя.
7. Хлопчики рятують лося.
8. Підступний постріл.
9. Огидний вчинок дядька Шпичака.
10. Гнів і образа дітей.
11. Як заховати слід злочину?
12. А лося вже не підняти...

Словникова робота

Заповідні
ВОДИ, І

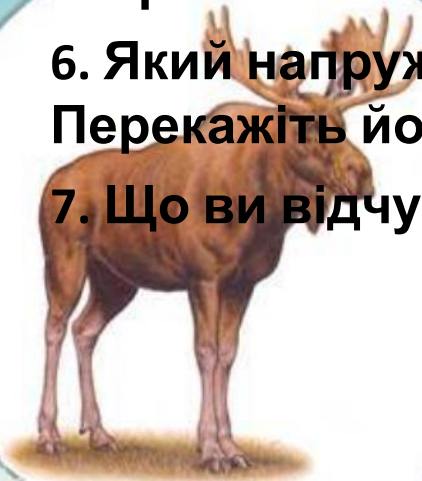
Європи, Азії та Північної Америки.

Бесіда за змістом

Твору:

1. Що вас найбільше вразило в прочитаній частині оповідання «Лось»? Чому?
2. Чи можна назвати лося головним персонажем твору? Поясніть свою відповідь, посилаючись на текст.
3. Чому оповідання починається з епізоду про тривогу лося? Це випадково чи автор надає відчуттю тривоги якимсь особливе значення?
4. Чому лось потрапив в ополонку? Як він поведився у воді?
5. Які художні засоби використав Євген Гуцало для опису поведінки лося в ополонці? Яких людських рис він надав тварині?
6. Який напруженіший епізод цієї частини оповідання? Перекажіть його докладно.
7. Що ви відчували, читаючи цю частину оповідання?

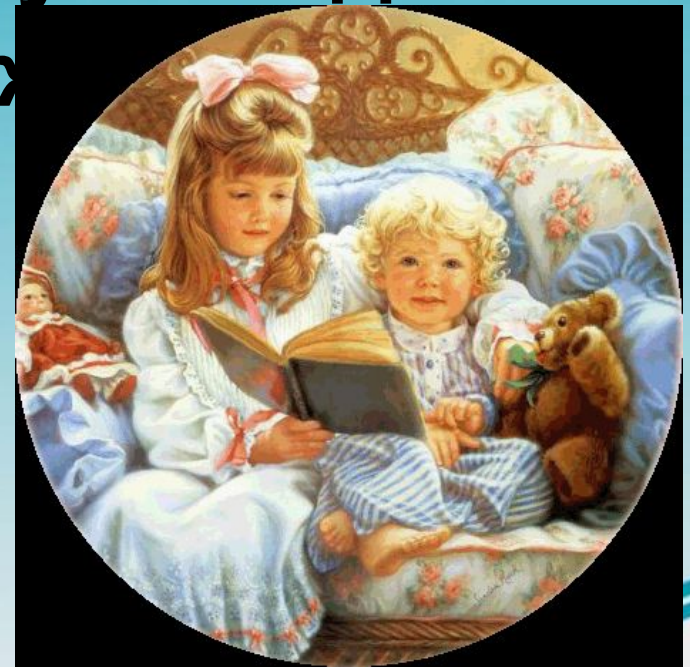
Паспорт твору

- **Тема:** зображення боротьби добра і зла в протистоянні світу людей та світу тварин.
- **Ідея:** уславлення мужності, хоробрості, співчуття, бажання допомагати іншим та охороняти дику природу; обурення жорстокістю та користолюбством.

Теорія літератури

Оповідання – невеликий прозовий твір, сюжет якого заснований на певному епізоді з життя одного персонажа (або кількох)

Робота в зошитах: Вправа: «Незакінчене речення»

Доповніть речення потрібними словами:

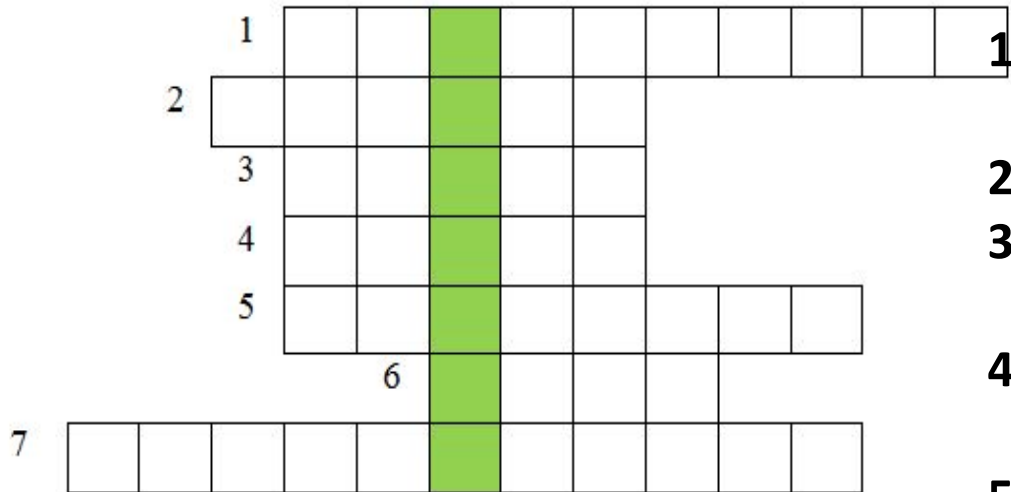
1. Це був великий звір з ..., які легко здималися од дихання.
2. Лось був старий самець, уже звик до ..., в який потрапив із ...
3. Проте, коли йшов до річки, раптом знову вчулося жалібне поскрипування ..., і лось, який уже встиг забути про нього, знову ...
4. Коли лось ступив на ..., то під ним приглушено торохнуло, і річка затріщала.
5. Ревнув, кличучи ..., і його очі аж горіли червоним ...
6. Тоді його врятували ..., вони якраз наїхали з міста.
7. Збирався до свого вирішального кидка і, коли знову ..., лось на хвилю ..., бо знав, що це не остання..., що

Розгадайте кросворд: «Чи уважний ти читач?»

Ключовим словом кросворду є пропущене слово у такій приказці:

Створює людину ..., але розвиває її

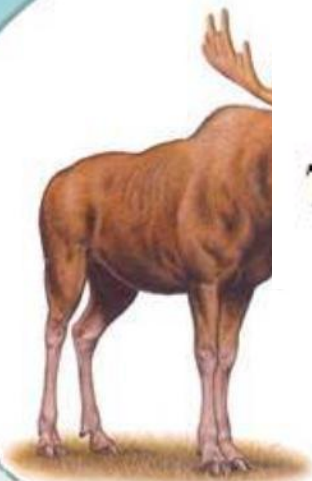

1. Куди потрапив лось із тайги?
2. Якого віку був лось?
3. Що тріснуло під вагою великого тіла лося?
4. Хто переслідував лося восени в чорному бору?
5. Ступивши на лід, лось хотів напиться води із ...
6. На якому дереві тріщала гілка, вперто тримаючись за стовбур?
7. Якою була течія річки по відношенню до лося?

Перевіримо кросворд: «Чи уважний ти читач?»

1	З	А	П	О	В	І	Д	Н	И	К	
2	С	Т	А	Р	И	Й					
3	К	Р	И	Г	А						
4	З	Г	Р	А	Я						
5	О	П	О	Л	О	Н	К	И			
			6	Д	У	Б	І				
7	Н	Е	В	Б	Л	А	Г	А	Н	Н	А

**Творіть добро, щоб кращим став цей
світ,**

**Не знали б горя щоб старі й малі,
Страждання нищять нанівець,
Свій слід залиште на землі.**

**Байдужими не станьте тільки,
І пам'ятайте, що ми — люди.**

**Творіть добро, піклуйтеся про інших —
І посвітлішає усюди!**

